

Wivina Demeester:

'Zorgsector verdient hoogwaardige architectuur: het maakt mensen mooier en gelukkiger'

Waar je bij interviews met andere oud-politici als achtergrond een enorme boekenwand ziet, is dit bij Wivina Demeester veeleer een dossierwand. De rechte lijnen en sobere kleuren van haar woning passen daar wel bij. Net als de wetenschap dat ze één van de eerste Belgische politici was die zich vlot op internet bewoog.

En toch is ze vooral in een zachte sector actief, de zorgsector. Haar trots in Monnikenheide, een verblijfs- en dienstencentrum voor personen met een mentale handicap in Zoersel, in het midden van de Antwerpse Kempen. "De missie van Monnikenheide bestaat erin een warme samenleving te creëren voor personen met een mentale handicap," stelt ze. "Een hoogstaande architectuur draagt daartoe bij en maakt ook de bewoners mooier." Die architectuur is inderdaad een van de kenmerken van Monnikenheide. "Momenteel telt het centrum 126 'cliënten'. Ze leiden hier een goed leven en participeren er actief aan de dagelijkse werking en gebeurtenissen. De oudste cliënt is er nu 87 jaar. Dertig jaar geleden zou het ondenkbaar geweest zijn dat een mentaal gehandicapte die leeftijd zou berei-

ken. De toenemende vergrijzing vormt trouwens ook in de brede zorgsector een zware uitdaging. Maar we volgen de evolutie van het zorgaanbod dan ook op de voet: zo beschikken we over hoog-laagbaden en kantelbaden. Dat is niet alleen comfortabel voor de gebruikers, maar vergemakkelijkt ook het werk van de zorgverleners." Binnenkort gaat

Monnikenheide zestien nieuwe studio's voor personen met een mentale handicap optrekken. "De vergrijzing draait om veel meer dan de nood aan een groter volume zorgaanbod. In het kader ervan moeten we ook het activiteitsaanbod van oudere mensen herbekijken. Permanente vorming bijvoorbeeld, moet voor alle zestigplussers vanzelfsprekend zijn."

Aanbod zal vraag volgen

Demeester is ervan overtuigd dat het zorgaanbod de vraag zal volgen. "Vroeger was de verhuis naar een rusthuis in een aantal gevallen een bijna evidente keuze als er plaats was. Nu gebeurt het alleen als het niet anders meer kan. Het resultaat is dat de bevolking van een tehuis in toenemende mate bestaat uit dementerende en zwaar zorgenbehoevende personen. De omschrijving woon- en zorgcentrum is dan ook heel terecht. Voor mensen die minder zorg nodig hebben komen er allerlei nieuwe woonvormen tot stand: serviceflats of aanleunwoningen. Ook de thuiszorg speelt hierin zeer sterk mee. Veel oudere mensen blijven het liefst in hun vertrouwde omgeving wonen, zelfs als is het zorgaanbod elders ruimer. We moeten erover waken dat de kwaliteit van het zorgaanbod op alle niveaus even goed blijft."

Ze bezoekt slechts af en toe bouw- of zorgbeurzen, maar begeeft zich daarentegen wel regelmatig naar nieuwe bouwprojecten in de zorgsector. "Naast de vergrijzing vormt ook het almaar hogere verwachtingspatroon een uitdaging voor de sector. Mensen worden kieskeuriger. Voor ze zich naar een arts, een ziekenhuis of een seniorentehuis begeven, surfen ze op internet naar meer informatie over hun kwaal en naar mogelijke commentaren." Demeester doet dit zelf ook. In 1996 legde ze als minister de wettelijke basis voor de huidige trend tot benchmarken in de ziekenhuiswereld. Maar sommige aspecten van de zorg blijven (nog) buiten schot. Mensen op zoek naar zorgoplossingen, vergelijken wel de kwaliteit van zorgaanbieders, maar blijven tegelijkertijd verhangen aan traditionele banden, zoals hun ziekenfonds. "Ik ben al jaren aangesloten bij de Christelijke Mutualiteiten en voel me daar goed; geen haar op mijn hoofd dat eraan denkt om daarin verandering te zoeken. Wat het systeem van ziekteverzekering betreft: ik blijf ervan overtuigd dat solidariteit het uitgangspunt moet blijven. Maar variatie in bepaalde verplichte en vrijwillige verzekeringsmechanismen is wel noodzakelijk. De consumenten zullen meer moeten ►

Er bloeit iets moois bij Lopital...

Hal 11
Standnummer E010

Door constant met u mee te denken, kunnen onze producten perfect worden geïntegreerd in uw werkwijze en uw zorgvoorziening.

... en daar kunt u de vruchten van plukken!

Wij nodigen u van harte uit onze stand te bezoeken op **Zorgtotaal**, van 16 - 18 maart 2011 in de Jaarbeurs te Utrecht. Als dank voor uw bezoek ontvangt u een leuke attentie.

Schrijf u nu in via www.lopital.nl/beurs en maak kans op een compleet wellness-arrangement.

 lopital[®]
Creating balance in healthcare

Lopital Nederland B.V. Laarakkerweg 9, 5061 JR Oisterwijk, Postbus 56, 5060 AB Oisterwijk
Tel 013 5239300, Fax 013 5239301, E-mail info@lopital.nl, www.lopital.nl

Lopital België Bvba, Antwerpsesteenweg 124, 2630 Aartselaar
Tel (0032) 03/870.51.60, Fax (0032) 03/877.79.44, E-mail info@lopital.be, www.lopital.be

nadenken voor welke zorgen ze zich willen verzekeren en hoeveel ze bereid zijn daarvoor te betalen."

"Andere evoluties zijn meer technisch. De groeiende participatie aan de zorg doet ook de afvalstroom groeien. Het zal erop aankomen die stromen goed te identificeren, ze te beheersen en zoveel mogelijk te recyclen. Energiebeheersing en andere vormen van milieuzorg winnen eveneens aan belang. En dan is er het ethische debat. We moeten bepalen waar we de grenzen willen trekken van wat ethisch verantwoord is en wat niet."

Kwaliteitsvergelijking

Demeester spreekt zich niet uit welk type van kwaliteitsvergelijking tussen ziekenhuizen het beste is. "Benchmarking, certificatie, labels... essentieel is dat het om een transparant systeem gaat. Maar ziekenhuizen moeten niet alleen naar

elkaar kijken, maar ook met elkaar samenwerken. Zo kunnen ze op regionaal niveau samen een complementair dienstenpakket aanbieden. Ze moeten ook actief meewerken aan een begeleidend comfortaanbod. Dat comfortaanbod, dat niet tot de eigen taken van een ziekenhuis behoort, omvat onder meer de bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Monnikenheide heeft hiervoor afspraken kunnen maken met De Lijn, zodat er nu een belbus langskomt."

Vlaanderen-Nederland-Duitsland

De oudminister ontvangt in haar huidige functies regelmatig Nederlandse bezoekers en bezoekt ook geregeld Nederlandse zorgprojecten. "Ik zie geen grondige verschillen in de kwaliteit van het zorgaanbod. Nederland is wel veel

eerder van start gegaan met het conceptueel denken over ziekenhuizen, zodat het uitbouwen van zorghotels er eerder op gang kwam. Ik denk dat we daarin allebei al verder staan dan Duitsland, waar een ziekenhuis nog echt de oude ziekenhuissfeer uitademt, in plaats van een huiselijke of hotelachtige sfeer aan te bieden. Wat ik wel als verschilpunt met Vlaanderen merk is dat Nederland zich nogal strak houdt aan wachtlijsten. Vlaanderen springt daarmee veel soepeler om, zeker wanneer er zich dringende problemen stellen. Dit lijkt me ook de reden waarom Nederlandse patiënten gemakkelijker aankloppen bij Vlaamse ziekenhuizen dan andersom."

Teksten en foto's: Koen Mortelmans

Wivina Demeester-De Meyer

Wivina De Meyer (1943) was gedurende de jaren tachtig en negentig een vooraanstaand politica in Vlaanderen, in België en zelfs op gemeentelijk vlak, in het groene Zoersel. In haar openbaar leven gebruikt ze de naam van haar echtgenoot, Paul Demeester. Met haar diploma van landbouwingenieur gaf ze eerst een aantal jaren les. In 1974 deed ze haar intrede in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en in 1985 werd ze staatssecretaris voor Volksgezondheid in de regeringen Martens VI en VII. Ze maakte oorspronkelijk geen deel uit van de daaropvolgende regering Martens VIII, maar daarin verving ze later, als staatssecretaris voor Financiën, Herman Van Rompuy, de huidige Europese president. Toen de Volksunie eind september 1991 uit protest tegen de wapenhandel uit die regering stapte, nam ze van wijlen Hugo Schiltz de ministerportefeuilles begroting en wetenschapsbeleid over (regering Martens IX). Na de verkiezingen van 1991 stapte ze over naar het Vlaamse niveau, waar ze van 1992 tot 1999 minister van Financiën en beroting, welzijn, gezin en gezondheidsbeleid was.

De aanstelling van Bob Van Reeth als eerste Vlaamse Bouwmeester, in december 1998, gebeurde op haar initiatief. Momenteel is Demeester niet meer politiek actief, maar ze heeft nog altijd een volle agenda. Zo is ze afgevaardigd bestuurder van Monnikenheide. Ze woont trouwens op hetzelfde domein waarop dit dienstencentrum is ingepland. Niet verwonderlijk, want ze was in 1973 de drijvende kracht achter de oprichting ervan.

Binnen de zorgsector zetelt Demeester in de raad van bestuur van het Universitair Ziekenhuis Antwerpen (UZA) en die van de Gasthuiszusters Antwerpen (GZA) en is ze voorzitter van het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (Vigez). Op cultureel vlak is ze voorzitter van de Singel en het Vlaams Architectuurinstituut (VAI). Functies die ze, net als haar zesvoudig omaschap, allemaal actief invult en niet als honoraire mandaten beschouwt.